Tapınakçılar Siyonistler ve Masonlar – İkinci Kitap

Bölüm 11

Önceki Bölüm : İskoç Masonluğu

Büyük Frederik

18. yüzyılda Masonlukta oluşturulan ritler gözden geçirilirse, bunların pek ender olarak birleştiği, çoğu zaman bölünmeler ve yeni ritler doğduğu görülür.

Neden öyle? Masonluğun zayıflığından ya da yetersizliğinden mi?

Bunun için, Masonlukta bir kusur aramak yerine masonların ne yaptığına bakmalı… Zaten hep Masonluk ile masonların birbirine karıştırılmaması, masonların yapıp etmelerine bakılarak Masonluğu yargılamanın yanlış olduğu söylenmiyor mu!

Masonlar, kendilerini bir türlü Masonluğun ilkelerine uyarlayamamış. Bireysel tutum ve eğilimlerini hatta hırs ve kaygılarını hep öncelikli tutmuşlar. Kimisi yakın çevresinde kurduğu sınırlı bir egemenlikle doyum sağlamış ama bir başkası bu kadarla yetinemeyip, bunu yapabildiğince genişletmeye hatta evrensel bir boyuta bile vardırmaya çalışmış, bunu yaparken diğer masonlarla çekişme içine girmiş.

Nitekim bundan ötürü Masonluktaki ritlerden birçoğu pek uzun ömürlü olamamış. Kendi ritini yaşatamayan masonlardan kimileri, sonunda çareyi bir başka rite yanaşmakta bulmuş. Zaten ritler arasında birleşmeler sadece bundan ötürü görülüyor. Bu bile çoğu kez yapılmamış. Ritini

yaşatamayan, her şeyi terk edip, Masonluğa bireysel olarak bir başka ritte çalışmaya devam etmiş.

Çoğu, öz eleştirisini yapacak yerde Masonluğu kusurlu bularak küsmüş. Masonluğun ise, onun küstüğünden haberi bile olmamış.

Bu arada doğanın kaçınılmaz yayası işlemiş: Büyük balık küçük balıkları hep yemiş... Nitekim daha önce kısaca değindiğimiz ve şimdi ayrıntılı olarak söz edeceğimiz Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti de Masonluk okyanusundaki büyük balıklardan biri. Hatta en büyüğü...

*** * ***

Dendiğine göre; Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti 1786 yılında Berlin'de **Prusya Kralı 2. Friedrich** *(Büyük Frederik)* tarafından kurulmuş.

Mişli geçmiş...

Çünkü bunun gerçekten de öyle olduğu kuşkulu. Hem tarihi, hem yeri hem kurucusu bakımından…

Masonların yazdığı kitap ve ansiklopedilere bakılırsa; bu rit, Yetkinleşme Riti'nde yapılan birtakım değişikliklerle, özellikle derece sayısının 25'ten 33'e çıkarılmasıyla oluştu. Bu nedenle de yeni bir rit değildi; Yetkinleşme Riti'nin devamı, çağın koşulları ve gereksinmeleri uyarınca geliştirilmiş biçimiydi.

O zaman bu ritin adının **"Kabul Edilmiş Eski İskoç Riti"** olması gerektiği anlaşılıyor. Zaten masonların 18. yüzyıl sonlarına ilişkin olduğu söylenen bir belgesinde adı Latince "Antiquus Scoticus Ritus Acceptus" şeklinde geçiyor. Buna göre, eski ya da ilk sayılan İskoç ritinin bir devamı niteliğini taşıyor.

Ancak bu konuda şöyle bir durum var: Daha sonra değineceğimiz ilgili belgedeki Latince adı bakımından öylesi daha doğru gibi görünse bile, bu rite Fransızcada "Rite Ecossais Ancien et Accepté", İngilizcede "Ancient and Accepted Scottish Rite", Almancada "Alte- und Angenommenen Schottische Ritus" deniyor. Böyle denilince, bunların dilimizdeki karşılığı da elbette "Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti" olur. Eskiden "Kadîm ve Makbûl İskoç Riti" deniyormuş. Öylesi belki daha doğru çünkü "eski", ilk sıfatın (Ancien ya da Ancient) tam karşılığı değil. Günümüzde Türk Masonluğu'nun bir kanadında "Eski ve Kabuledilmiş Skoç Riti" denilmekteyse de, bu ayrı bir konu… Önemli olan, ritin kabul edilmiş bir eski değil, hem eski hem kabul edilmiş olması.

*** * ***

Yetkinleşme Riti üzerinde yapılan değişikliklerden biri de, ritin dünya çapında bir merkezi otoritesinin bulunmaması, her ülkede ritin 33. derecesindeki üyelerinden oluşan ayrı ayrı egemen yönetici organlarının kurulması, bunlardan her birine **yüksek konsey** denmesiydi.

Her ne kadar biz burada buna Batı ülkelerindeki terimin bir karşılığı olarak "yüksek konsey" dediysek de, Türkiye'deki masonlar böyle bir terimi hiç kullanılmamış. Kimisi Fransızcadan dönüştürülme olan "süprem konsey" *(suprême conseil)* kimisi "yüksek şûra" demiş. ["Konsey" yerine "kurul" sözcüğü kullanılmazsa, terimin Türkçedeki doğru sözlük karşılığının "yüce

konsey" olması da düşünülebilir. Biz ise bu kitapta Türkiye'deki kullanımın orta yolunu bulalım dedik ve bunun için "yüksek konsey" terimini kullandık.]

Bu rit, Yetkinleşme Riti'nin geliştirilmesiyle ortaya çıktığı için, daha kurulurken oluşturulduğu ileri sürülen anayasası da öncekine yani 1762 tarihli olana pek benziyordu. Hatta bazı maddeleri olduğu gibi korunmuş, sadece nelerin değiştirildiğine değinilmişti.

Herhangi bir yüksek konseyin üyelerinin sayısı 33 ile sınırlanmıştı. Bu masonlara **"büyük genel denetçi"** diye bir unvan verilmişti. [Fransızcada "Grand Inspecteur général", İngilizcede "Grand Inspector General", Almancada "Gross-allgemeine Inspekteur". Türkiye'de "Büyük Umumi Müfettiş" de kullanılıyor.]

Her ülkede, yüksek konsey üyeliklerinden birinin kral için ayrılacağına ilişkin bir kural konmuştu. Hani Yetkinleşme Riti'nin Anayasası'nda Fransa'da devlete verilmiş bir ödün vardı ya; onun sınırlı benzeri...

Fakat 19. yüzyılda Amerika'da olduğu gibi Avrupa'da da krallıkların yerini cumhuriyetler almaya başlayınca, masonlar duraladı. Böyle bir durumla karşılaşılabileceği galiba hiç akıllarına gelmemişti.

Nasıl gelsin ki!... O tarihlerde Avrupalılar için bir ülkedeki rejimin krallık, imparatorluk ya da prenslik gibi, egemenlikte soya bağlı bir düzenin dışına çıkması henüz düşünülemezdi.

Ancak bu duruma çare bulmakta pek zorluk çekmediler. Anayasadaki "kral" yerine "devlet başkanı" dediler. Oldu.

Fakat bu iş bu kadarla kalmadı. Birçok yerde, şu ya da bu gerekçeyle kimi masonların 33. dereceye alınması zorunlu oldu. Buna da bir formül bulundu. "33. derecedeki **etkin üyelerin sayısı** en çok 33 olabilir." dendi. Ritin bu son derecesine getirilen diğer masonlara **"agreje üye"** diye bir sıfat verildi. Bu da bir oyundan, çalınan minareye kılıf uydurmaktan başka bir şey değildi.

Agreje üye ne demek?

Bu terim, aslında 33. derecede olmakla birlikte, bir yüksek konseyin toplantılarına katılabilen ama kararlarda herhangi bir etkinliği olmayan yani oy kullanma hakkı bulunmayan masonlar için kullanılıyor. Böylece bir ülkede 33. derecedeki masonların sayısı artırılıyor. Fakat tümünün arasında en çok 32 kişi asıl yönetim erkini oluşturuyor. Yüksek konseye şu ya da bu nedenle yeni bir etkin üye alınacağı zaman, agreje üyeler arasından biri seçiliyor.

İlk Yüksek Konsey

1761 yılında Paris'te, Yetkinleşme Riti'ni Amerika kıtasında örgütlemek üzere eline tutuşturulmuş yetki belgesini alarak, Antiller'e kadar gelmiş olan Etienne Morin, Jamaica'yı çok beğenince, orada kalmayı yeğlemişti. Aldığı yetkiyi **Henry Franken** adlı bir başkasına devretti. Kendisine verilmiş görevi bir başkasına aktarmaya yetkili olup olmadığı belli değil ama yapmıştı işte.

Henry Franken'in nerede ve ne zaman mason olduğu, Yetkinleşme Riti'nin 25. derecesini nasıl aldığı belli değil. Şöyle bir yorum yapabiliriz: Bu işi Etienne Morin düzenlemiş olsa gerek.

Masonluğun Londra Büyük Locası adı altında ilk örgütlenişi gibi, kural ve yöntemlere uymayan bir iş yapılmış. Çünkü her şey yöntemine uygun olarak yapılacak olsa, sonucunu alabilmek uzun yıllar sürer. *"Ben yaptım, oldu."* biçimindeki işlem, hep geçerliliğini korur. Burada da öyle olmuş.

Düşünün ki, önce yeterli sayıda mason bir araya gelip bir loca kuracak. Bu loca elbette simgesel derecelerde çalışacak; henüz yüksek derecelerin sözü bile yok. Sonra Masonluğa yeni kişiler alıp, onları önce çıraklıktan kalfalığa, ardından üstatlığa yükseltilecek. Bu sırada belki başka localar da kurulur ama konu ritin gelişimi olunca bunun önemi yok. Üstat derecesindeki masonlara yüksek dereceleri vermeye başlayacaklar. Bu kişilerin ritin en üst derecesine gelmesi yıllar alacak. O kişiler yeterli sayıya ulaşılınca, ritin yönetim organı kurulabilecek.

Olacak şey değil!...

Hiç kimse bu kadar uzun zaman alacak bir süreç izleyerek, bu kadar bekleyemezdi. Bu işi tepeden inme olarak yaparsın, olur biter.

Beğenmeyen, karşı çıkan varsa gitsin istediği yere şikayet etsin!

*** * ***

Henry Franken, 1760'lı yılların ortalarında New York'ta Yetkinleşme Riti'nin yüksek derecelerinde çalışacak olan loca benzeri birimleri kurmaya başladı.

Henry Franken'i **Moses M. Hays** izledi.

Moses M. Hays'in yetkilendirdiği **Barend M. Spitzer** ise 1790'lı yılların başlarında biri **John Mitchell**, diğeri **Moses Cohen** adına iki yetki belgesi birden düzenledi.

Moses Cohen, yetkisini 1795 yılında **Hyman Isaac Long**'a, o da ertesi yıl **Auguste de Grasse-Tilly** adlı bir Fransız aristokratına aktardı.

Tüm bunların içinde en önemli kişi olan Auguste de Grasse-Tilly. Büyük Fransız Devrimi'nin kanlı olayları başlamadan, soylu oluşu nedeniyle, başına gelebilecek olanları sezerek bir an önce Fransa'dan kaçıp, soluğu Amerika'da alanlardandı.

Fakat bu arada **John Mitchell**'i de unutmayalım.

*** * ***

Amerika kıtasında Yetkinleşme Riti böyle bir gelişim sergilerken, Avrupa'da Prusya Kralı 2. Friedrich'in bu riti ortadan kaldırıp, yerine Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'ni kurmuş olduğu söyleniyor.

Niçin "kurduğu" belirtilmiyor da "kurmuş olduğu söyleniyor" deniyor?

Çünkü daha önce de değinmiş olduğumuz üzere bunun gerçekten de öyle olduğu konusunda birtakım kuşkular var.

Hani 1717 yılında Londra Büyük Locası'nın kuruluşu dört eski locanın yönetimini ele geçirmiş olan kabul edilmiş masonlara mal ediliyor ve Operatif Masonluktan Spekülatif Masonluğa bir geçiş olduğu söyleniyor ama bunun gerçekten de öyle olduğunun kuşkulu oluşu gibi…

Genel Tarih'te olduğu gibi Masonluğun Tarihi'nde de birtakım anlatımlar gerçekten olduğu gibi değil, olmasının istendiği, uygun görüldüğü gibi…

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Tarihi de bundan nasibini alıyor.

Bu bağlamdaki ilk soru şöyle:

"Yetkinleşme Riti'nin merkezi Fransa'da iken nasıl olmuş da Almanya'ya, ta Berlin'e kaymış?... Prusya Kralı bu işin içine niçin ve nasıl girmiş?"

Bu soru öteden beri masonların da kafasını kurcalıyor. 1786 yılında Berlin'de kurulmuş olduğu söylenen Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin, aynı tarihte düzenlendiği benimsenen anayasası uyarınca; bu ritin merkezi bir nitelik taşıyan herhangi bir otoriter organı yok... Riti, her ülkede ayrı ayrı kurulacak olan yüksek konseylerin yönetmesi öngörülmüş. Fakat herhangi bir egemen yüksek konseyden söz edilmiyor. (Masonik yazında, yer yer, ritin ilk yüksek konseyi "ana yüksek konsey" anlamına gelen bir terimle anılır. Fakat bu o ilk yüksek konseyin bir üstünlüğü ya da egemenliğini vurgulamak amacıyla değil, bir tür anısal dile getiriş niteliğindedir; nostalji gibi bir şey…)

Bu işte bir bit yeniği var... Bu konuya ilişkin belgeler incelendiğinde, birtakım tutarsızlıklar, inandırıcı olabilmekten uzak savlarla karşılaşılıyor.

2. Friedrich'in Masonluğa 1738 yılında girdiği, önceleri hayli etkin bir mason olduğu, **"Grossloge der Drei Weltkugeln"** *(Üç Yerküre Büyük Locası)* adlı bir büyük loca kurduğu, Masonluğun yanı sıra birtakım başka ezoterik örgütlere de ilgi gösterdiği biliniyor. Fakat Prusya Kralı olarak tahta çıkınca, Masonluk ile doğrudan bağlantısını kesmiş. Kurduğu büyük locanın yönetimini kardeşlerine aktarmış. Sadece 1774 yılında **Almanya Ulusal Büyük Locası**'nı koruması altına aldığını ilân etmiş.

Gerek Üç Yerküre Büyük Locası gerekse Almanya Ulusal Büyük Locası, İskoç Masonluğunu değil, İngiliz Masonluğunu izliyordu. Nitekim 2. Friedrich de 1777 yılında verdiği bir demeçte bunu açıkça ortaya koymuş.

Diyelim ki Friedrich sonraki yıllarda görüşünü değiştirdi ve bu kez de Almanya'ya İskoç Masonluğunu yerleştirmeye karar verdi.

2. Friedrich, bir yandan sanatçılığı olan ama çok sert ve otoriter bir kral... Her ülkede kendi başına buyruk yüksek konseyler kurulmasına razı olacak bir kişi değil.

Hem öyle yapsaydı, bu işi doğrudan kendi eli altında tutmaz mıydı?

Üstelik Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin yönetimiyle ilgili bu tarz yani her ülkede ayrı bir egemen organ oluşabilmesi, 18. yüzyıldaki Avrupa'ya hiç uygun değil. Açıkça, buram buram **"Amerikanvarî"** kokuyor.

*** * ***

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin ilk yüksek konseyi, 1801 yılında Amerika Birleşik Devletleri'nin South Carolina eyaletindeki Charleston kentinde kuruldu. Bunu gerçekleştiren kişinin John Mitchell olduğu belirtilir.

Neden daha büyük bir yerde -örneğin New York'ta- değil de Charleston diye güneydeki küçük bir kentte kurulmuş?

Bu soruya yanıt olarak şöyle bir gerekçe gösterilir:

19. yüzyıl başlarında Amerika Birleşik Devletleri'ndeki politik, ekonomik ve sosyal yapı, günümüzdekinden çok farklıydı. O sıralarda Charleston, bu ülkedeki kültürel etkinliklerin en üst düzeyde olduğu kentti.

İlk yüksek konseyin oluşturulabilmesi için, önce yeterli sayıda masonun sırayla tüm derecelerden geçip, 33. dereceye gelmiş olması gerekmez mi?

Bunun için, ritin anayasasında yer alan bir maddede "büyük genel denetçi" olarak anılan kişilerin nasıl bir yetkiyle donatılmış olduğuna bakmak gerekir.

Orada şöyle denmiş:

"Herhangi bir yüksek konsey kurulabilmesi için, ritin 33. derecesindeki tek bir masonun bile varlığı yeter. Bu büyük genel denetçi, bireysel nitelikleri uygun bir diğer masonu kendibaşına 33. dereceye yükseltir. Sonra ikisi bir araya gelip, üçüncü bir masonu 33. dereceye getirir. Böylece, 33. dereceye yükselmiş olan en az dokuz mason toplanınca, bir yüksek konsey kurulabilir."

Ne ilginç bir olanak değil mi?... Buna göre 33. derecedeki tek bir mason bile bir yüksek konsey kurulması işlemini başlatabiliyor.

Peki, Yetkinleşme Riti'nde her bir derecenin sırayla verileceğine ilişkin anayasa maddesi ne oldu?

Bir şey olmadı; duruyor. Fakat 33. derecedeki masonlar ayrıcalıklı. Hatta bir başka yetkileri daha var. O da şöyle:

"Bir büyük genel denetçi, 33. dereceye yükseltmeyi öngördüğü mason için bundan önceki derecelerin her birinden sırayla geçmiş bulunmasını gözetmek zorunda değildir."

Demek ki, sıradan bir mason Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde çalışan bir örgütte yükselebilmek için kurallara uyarak sırasını, zamanını bekler. Fakat şu ya da bu fırsattan yararlanıp, ritin en yüksek mertebesine çıkabilmiş olan bir mason, istediği bir diğer masonu kendi dilediğince yükseltip, onu bir anda kendi düzeyine bile getirebilir.

Bu kural hoşunuza gitmeyebilir hatta «Hiç böyle şey olur mu? Bu ne biçim iş!» bile diyebilirsiniz. Ancak ister beğenin ister beğenmeyin, böyle…

Anlaşılan, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde sistem şöyle işliyor:

Önce ritin egemen otoritesi olan yüksek konsey kuruluyor. Bu konseyi oluşturacak kişilerin Masonluktaki bilgi düzeyi, yetenek ve deneyimi önemli değil. Önemli olan, bu konseyin kurulması... Bir yüksek konsey, bu ritin kendi terminolojisi uyarınca **"juridiksiyon"** olarak anılan ülkede her şeye hâkim sayıldığı için, her istediğini yapıyor. [Fransızca ve İngilizcede "jurisdiction", Almancada "jurisdiktion"... Hukuki bir terim olarak "yetki alanı" anlamına geliyor.] Yönetim tarzı tam bir otokrasi üzerine kurulu.

*** * ***

Yukarıda anlatılan yöntemin uygulanabilmesi için, her halde önce Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti denilen ritin varlığı gerekir.

Rit kurulmuş olmalı ki, bunun "yüksek konsey" denilen bir yönetici organı bulunabilsin. Bunun için ise, ritin işlerliğini başlatmak üzere 33. derecede en az bir mason olmalı.

Bu "33. derecedeki ilk mason" kim?

Zaten asıl sorun da o noktada düğümleniyor... Bunun tek bir yanıtı olabilir: Kuşkusuz, bu riti her kim kurmuş ya da kuruluşuna önderlik etmişse o... Riti kuranın Prusya Kralı 2. Friedrich olduğu söylendiğine göre, Yetkinleşme Riti'ndeki derecelerin sayısını 25'ten 33'e çıkaranın da o olması gerek.

Şu halde, Prusya Kralı önceki Yetkinleşme Riti'nin anayasası uyarınca her dereceyi sırayla aldıktan sonra 25. dereceye gelmişti. Kurmuş olduğu yeni ritte, önce kendi kendisini 33. dereceye yükseltti. Öyle mi?

Buna kolayca *«Evet!»* diye yanıt verilemez. 2. Friedrich'in gayet bilinen yaşantısı, Masonluk ile bağlantısı, bunu hiç de doğrular gibi görünmüyor.

Genel tarihten bildiğimiz kadarıyla, 1786 yılında 2. Friedrich çok hastaydı hatta ölüm döşeğindeydi. Nitekim o yıl 1 Mayıs günü öldü. Yatağından kalkıp bir mason riti mi kurmuş?

Ritin 1786 tarihli anayasasına bakılırsa; Prusya Kralının bu ritin kuruluşuna ilişkin hazırlanıp, önüne konmuş olan bir belgeyi onayladığı anlaşılıyor.

Bir de kuruluş bildirgesi var. Bu bildirge, "Prusya Kralı 2. Friedrich'in buyruğu" olarak benimsenmiş. Bunu da masanın başına geçip, kendi kafasından tasarlayarak yazmış olmasa gerek... Tarihte hangi kral buyruklarını doğrudan kendisi kaleme almış ki, Prusya Kralı öyle yapmış olsun!

*** * ***

Bu konuyla ilgili sorulacak her sorunun yanıtı nasıl verilirse verilsin, nasıl bir açıklama yapılırsa yapılsın, bu işin içinde mutlaka yukarıda belirtmiş olduğumuz gibi bir bit yeniği bulunduğu belli.

Üstelik Amerika Birleşik Devletleri'ndeki ilk yüksek konsey kurulmadan önce verilmiş olan yetki belgeleri, 1786 yılında kurulmuş olduğu söylenen Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti için değil, Yetkinleşme Riti için geçerli... 1786 yılından sonra bu ritin Amerika'ya taşındığına ilişkin hiçbir veri yok.

Üstelik Masonluğun Amerika Birleşik Devletleri'ndeki, Avrupa'dakine oranla belki çok daha iyi bilinen ve çok daha güzel bir şekilde belgelenmiş olan tarihçesinin 18. yüzyılın son çeyreğine ilişkin bölümü, hiç de böyle Avrupa'da 1786 yılında Prusya Kralı tarafından kurulmuş olup da Amerika'ya gelmiş bir Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nden söz etmiyor.

Demek ki, şu kendi kendisini bu ritin 33. derecesine yükseltmiş olan ilk mason, bu riti kurmuş olduğu ileri sürülen Prusya Kralı 2. Friedrich değil.

1797 tarihli bir belgede, Charleston'da **Pierre Dupont Delorme** adlı bir kişiye "lieutenant inspecteur général" *(genel denetçi yardımcısı)* diye bir unvan verildiği yazılı. Bunu düzenlemiş olan kişi ise, yukarıda sözünü etmiş olduğumuz Fransız aristokratı Auguste de Grasse-Tilly. Belgenin altında unvanı "Souverain Grand Inspecteur Général du 33me degré, Grand Commandeur pour les îles françaises d'Amérique" *(33. derecenin Egemen Büyük Genel Denetçisi, Amerika'daki Fransız Adaları Büyük Komandörü)* olarak belirtilmiş. [Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde, bir yüksek konseyin başkanına Fransızcada "souverain grand commandeur", İngilizcede "sovereign grand commander" deniyor. Baştaki "egemen" anlamına gelen sıfatı bir yana bırakırsak, bu unvanın Türkçedeki karşılığını "büyük komandör" olarak aldık. Oysa Türkiye'de masonlardan kimisi "gran komandör" kimisi "hâkim büyük âmir" diyor. Eskiden "âmir-i hâkim-i âzam" denirmiş. Tam sözlük karşılığı olarak aslında "büyük komutan" dense, daha doğru olur.]

Demek ki, Auguste de Grasse-Tilly, Amerika'da kurulmuş olan bu ilk yüksek konseyin büyük komandörü yani başkanı imiş. Bunun için de elbette önce ritin 33. derecesini almış olmalı... Dolayısıyla ya bir başkası tarafından bu dereceye getirilmiş ya da bu işi kendi kendine yapmış.

Bu ritin Prusya Kralı 2. Friedrich tarafından kurulduğu söylendiğine göre, 1786 yılında onu 33. dereceye o getirmiş olamaz mı?

Hayır!... Coğrafi sorunu bir yana bıraksak bile, o tarihte Grasse-Tilly'nin yaşı, mason olmaya bile yetmez.

Hyman Isaac Long adlı masonun 1796 yılında Auguste de Grasse-Tilly'ye Yetkinleşme Riti'ni yönetmek üzere bir yetki belgesi verdiğini unutmayalım. O belgede kimliği şöyle açıklanmış: *"Fransa Versailles'dan süvari yüzbaşısı, Amerika Birleşik Devletleri hizmetinde bir mühendis olan sevgili kardeşimiz Alexandre François Auguste de Grasse-Tilly"*

Eğer Grasse-Tilly Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 33. derecesini almış olan en üst düzeyde bir mason ise; yetkisi hiç de küçümsenemeyecek bir diğer mason, nasıl olur da onun kimliğini böyle "sıradan" denilebilecek bir nitelikle yansıtır? Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Büyük Komandörü de herhalde kendi temsil ettiği ritin ortadan kaldırmış olduğu bir önceki ritin yetki belgesini almaz.

Bu işte bir çapraşıklık var.

Bunu anlayıp çözümleyebilmek için, bu ritin oluşumuyla ilgili olayların daha sonrasına bakıp, oradan geriye gelmek gerekiyor.

Karmaşa

Grasse-Tilly, 1802 yılında Amerika'dan ayrılıp yurduna, Fransa'ya dönmüş.

O sırada Charleston'da çalışan "Réunion Française" *(Fransız Buluşması)* adlı locanın 1799 tarihli ve üyelerinin adlarını listeleyen bir almanağındaki niteliği "Souverain Grand Inspecteur Général du 33º" *(33. derecenin Egemen Büyük Genel Denetçisi)* olarak geçiyor. 38 yaşında olduğu da belirtiliyor.

Oysa Grasse-Tilly 1765 yılında doğmuş. Arada 4 yıl fark var.

Anlaşıldığına göre; bu belge locanın 1799 yılındaki üyelerinin adlarını göstermekte olsa bile, aslında Grasse-Tilly Charleston'dan ayrıldıktan sonra düzenlenmiş. Bu almanağın basılmış olduğu tarihteki unvanını sanki yüksek konsey kurulmadan önce de taşıyormuş gibi bir yanılgıya düşülmüş. Oradan ayrılıp Fransa'ya gitmiş olduğu da gözden kaçmış. Bunun ardında bir kasıt aramanın anlamı yok. Sadece basit bir yanlışlık yapılmış olduğu belli.

Böyle basit bir hata, olaylar kronolojik sıraya dizilince yanlış anlamalara yol açabiliyor; her şeyi karmakarışık edebiliyor. Sonra çık işin içinden… İşin doğrusu ile belgeler birbirini tutmayınca ne yapacaksınız? Aslında belgelerin öncelikli olması gerek. Fakat belgeler yanlış düzenlenmişse ya da yanıltıcı bir anlamaya yol açıyorsa?

Bu kadarla kalmış olsa iyi…

Bir de, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin tarihindeki ünlü kişilerden bir diğeri olan **Frederick Dalcho**'ya verilmiş olan bir "33. derece diploması" var.

Bu belge, büyük komandör sıfatıyla Grasse-Tilly ile yardımcısı sıfatıyla Jean Baptiste Noel Marie de la Hogue, ayrıca John Mitchell ve 33. derecedeki diğer birkaç kişi tarafından 25 Mayıs 1801 tarihinde imzalanmış.

Oysa Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin ilk yüksek konseyinin kuruluş tarihi 31 Mayıs 1801 olarak veriliyor.

Burada da bir çelişki var.

Bunun ne önemi olabilir ki?... Aradaki fark topu topu altı gün… Bu hiç de abartılacak bir konu olmasa gerek. Belki tarih yanlış atılmıştır. Ha bir hafta önce ha sonra; ne fark eder?

Böyle diyenler olabilir ama bu işin içindeki mason tarihçilerin indinde bu yanlışlık ya giderilmeli ya da niçin böyle olduğunun açıklaması bulunmalı.

Nitekim uzun inceleme ve irdelemelerden sonra, bu karmaşıklığı gideren açıklama şöyle yapılmış:

"1795 yılında John Mitchell'e, ardından 1796 yılında Grasse-Tilly'ye, birbirlerinden bağımsız olarak Yetkinleşme Riti'nin yönetilmesi için ayrı ayrı birer yetki belgesi verilmişti.

1797 yılında Grasse-Tilly, Avrupa'da bu ritin kaldırılıp, yerine Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin kurulmuş olduğunu öğrendi. Bunun üzerine de kendisini bu ritin 33. derecesindeki bir "büyük genel denetçi" olarak niteledi. Dahası, o tarihte Amerika'da bu unvanı taşıyan başka bir mason olmadığı için, kendisini "Egemen Büyük Komandör" olarak ilân etti.

Grasse-Tilly, önce **Pierre Dupont de l'Orme** adlı kişiyi 33. dereceye aldı. Sonra ikisi birden başka masonları da 33. dereceye yükseltmeye başladılar. Üçüncü kişi John Mitchell, dördüncüsü ise Grasse-Tilly'nin kayınbabası Jean Baptiste Noel Marie de la Hogue olmuştu. Ardından en az dört kişi daha bu yeni ritin 33. derecesine alındı. Son olarak Frederick Dalcho da alınınca, bir yüksek konsey kurabilmek için yeterli sayı (dokuz kişi) sağlandı.

Büyük Fransız Devrimi'nin kanlı bölümü yani soylu ve aristokratların birbiri ardınca giyotine gönderilmesi olaylarının sonu gelmiş olduğu için, Grasse-Tilly, Amerika'daki diğer Fransız asıllılardan kimileriyle birlikte yurduna dönmeye kararlıydı. Daha önce kendisini "Büyük Komandör" olarak ilân etmiş bulunmasına karşın, oluşturulan ilk yüksek konseyde kısa bir süre sonra, bu görevi John Mitchell'e bırakmayı öngörmüştü.

Bu konuda daha baştan bir pazarlık yapılmış, karşılıklı sözler verilmişti.

Çünkü John Mitchell'in de elinde bir yetki belgesi vardı.

Uygulamanın böyle olacağına yani Grasse-Tilly'nin gideceğine ilişkin söz vermesi üzerine; John Mitchell de kendi elindeki yetki belgesine dayanıp, onun gibi kendi başına aynı şeyi yapmadı; ortalığı karıştırmadı. Grasse-Tilly bu yeni ritin ilk yüksek konseyinin ilk büyük komandörü oldu."

Bu açıklama belki de tarihsel karmaşayı çözümlüyor ama bir başka soruyu birlikte getiriyor: Söz konusu edilen 1797 yılı öncesinde, Avrupa'da Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti gerçekten de kurulmuş muydu? Kurulmuşsa niçin ilk yüksek konsey orada oluşturulmamıştı? Grasse-Tilly, bu ritin kurulmuş olup, Yetkinleşme Riti'nin yerini almış olduğunu, kimden ve nasıl öğrendi?

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Tarihi, masonların kaleme almış olduğu bazı kitaplarda çok ayrıntılı bir şekilde anlatılıyor. Fakat bu soruların yanıtı yok.

Acaba daha önce bu gibi soruları sormak hiç kimsenin aklına gelmemiş olduğu için mi?

*** * ***

Yetkinleşme Riti'nin artık ortadan kalkıp, bunun yerine Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin geçtiği, önceleri Avrupa'da pek duyulmamış. Bunun Büyük Fransız Devrimi'nin ortalığı allak bullak edişinden ileri geldiği söylenir. Oysa bu ritin aslında Fransa'da değil, Berlin'de kurulmuş olduğu da söylenir. Dolayısıyla, o neden akla pek aykırı düşmemektedir. Bundan, ritin, önceleri bir süre için Doğu Almanya'da kendi kabuğu içine kapanıp kalmış gibi bir açıklama çıkmaktadır.

Fakat ritin sonrasına bakılacak olursa, bu kez Almanya'da herhangi bir gelişim görülmeyişi, buna karşılık öncelikle Fransa tarafında tutulmuş olması, ortaya bir diğer açıklanamayan durum çıkarmaktadır.

Görülen o ki, şayet Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti denildiği gibi 1786 yılında kurulmuşsa, 18. yüzyıl sonu ve 19. yüzyıl başlarında sadece Amerika Birleşik Devletleri'nin doğu ve güneydoğu eyaletlerinde uygulanmış. Bu da ritin aslında Avrupa'da değil, Amerika'da kurulmuş olabileceğini düşündürür.

Ancak gelin, bunun gerçekten de öyle olup olmadığını sonraya bırakalım. Şimdilik ritin kuruluşuna değil de Amerika'daki bir başka karmaşaya bakalım.

Cerneau Olayı

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Charleston'da kurulan ilk yüksek konseyi, yakın çevresinden başlayarak hızla ritin birimlerini kurmaya girişti.

Böyle bir değişikliğin henüz duyulmamış olduğu Küba'da, Yetkinleşme Riti'nin bir diğer yetki belgesi elden ele aktarılıp duruyordu. Kaynağı belli olmayan bu belge, 1806 yılında gene Fransız asıllı olan **Joseph Cerneau** adlı bir masona verilmişti.

Joseph Cerneau New York'a gittiğinde, Amerika'daki değişikliği öğrendi. Demek ki, Yetkinleşme Riti'nin 25. derecesi yerine şimdi Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 32. derecesi gelmişti. Dolayısıyla o da Grasse-Tilly gibi kendisini bu dereceyi almış saydı. O kadarla kalmayıp, "büyük genel denetçi" olduğunu ilân etti yani kendisini 33. dereceye de geçirmiş oldu. (!)

Bundan sonra Joseph Cerneau, kendi başına yeni bir yüksek dereceler örgütü kurdu. Fakat Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin, önceki Yetkinleşme Riti'ni nasıl bir değişime uğrattığını, 25 dereceli dizgeye hangi derecelerin eklendiği gibi ayrıntıları bilmediği için, ortaya 33 dereceli bambaşka bir mason riti çıkarmış oldu.

O tarihlerde, Charleston'da kurulmuş olan yüksek konseyin etkinlikleri henüz sadece güneydeki eyaletleri kapsadığından, Joseph Cerneau tarafından kurulmuş olan rit, ABD'nin kuzeydeki eyaletlerinde kolayca benimsendi; hızla yaygınlaşmaya başladı.

Mason yazarlardan kimisi, bunun aslında bir mason riti sayılamayacağını belirterek, bu sistemi **"Cerneauizm"** olarak anar.

Derken, Charleston'daki yüksek konseyde 33. dereceye getirilmiş kimi masonlar, 1813 yılında, kuzeydeki Massachusetts eyaletinin başkenti Boston'da bir yüksek konsey daha kurdu. Oysa Joseph Cerneau tarafından kurulmuş sistem oralarda hayli benimsenmişti.

Bu kez Amerika Birleşik Devletleri'nin kuzey eyaletlerinde bir karmaşa doğdu. Amerikalı masonları hayli rahatsız eden bir karmaşa. Oysa aynı tarihte Avrupa'da birçok mason riti vardı.

Amerika'daki karışıklığın çözümü hayli uzun zaman aldı. Joseph Cerneau 1827 yılında pes edip, bu işten cayana kadar sürdü. Sonra da ülkenin güneyi ile kuzeyi, iki ayrı yüksek konsey arasında paylaşıldı.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde, günümüzde İngilizce olarak, **"Southern Jurisdiction"** *(Güney yetki alanı)* ve **"Northern Jurisdiction"** *(Kuzey yetki alanı)* diye iki terim kullanıldığı görülür. Bunlar aslında sadece Amerika'ya özgüdür ve orada ritin iki ayrı yüksek konseyinin farklı yetki alanlarının bulunduğunu gösterir.

Fakat sonradan bu iki yüksek konsey coğrafi yetki alanlarına bağlı kalmayıp, diğerinin alanına da girerek (her ikisi için de geçerli) oralarda da doğrudan kendine bağlı yüksek derece atölyeleri kurmuştur. Böylece Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde bu iki terim, Amerika Birleşik Devletleri'ndeki iki ayrı yüksek konsey örgütünü betimlemek için kullanılır olmuştur.

İngiltere'de Ne Var Ne Yok?

18. yüzyıl ortalarında Kıta Avrupası'ndaki Masonlukta farklı eğilimler belirip ritler kurulurken, İngiltere'deki masonlar da ritsiz olmakla birlikte kendi aralarında didişip duruyordu.

Olağan İngiliz tutuculuğu çerçevesinde 18. yüzyılın genel görünümüne karşılık, İngiltere Büyük Locası, yenilikten ve çağdaşlaşmadan yana bir tutum takınmıştı. Bu tutum, ancak "aydın" denilebilecek sınırlı bir çevrede destek görüyordu. Artık geleneksel inşaatçılık mesleğinin yürümeyeceğini anlamış olan İngiltere taşrasının operatif mason locaları da ya kapanmaya yüz tutmuş ya da spekülatif nitelikli Masonluğa yöneltilmişti. Özellikle bu locaların genel tutumu, İngiltere Büyük Locası'nın benimseyişleriyle uyuşmuyordu. Sonunda 1751 yılında bir araya gelerek, **"Grand Lodge of England According to Old Institutions"** *(Eski Kuruluşlara Göre İngiltere Büyük Locası)* adlı bir büyük loca daha kurdular.

İngiltere'deki bu ikinci ve öncekine karşıt büyük locanın üyeleri, kısaca **"Antients"** *(Eskiler)* olarak anılıyordu. İngiltere Büyük Locası'na bağlı kalan masonlara ise **"Moderns"** *(Yeniler)* deniyordu. Genellikle tutucu bir kafa yapısına sahip olan İngilizlere göre, eskiye bağlılık her zaman saygıya değerdi. Modernlik ya da yenilikçilik taslamak ise hiç özenilecek bir şey değildi.

Böylece İngiltere'de Masonluk tam anlamıyla ikiye bölünmüş oldu. Bu bölünmeyle birlikte İngiliz masonların aralarındaki didişme sona erdi. Çünkü her biri artık farklı büyük locaların üyesiydi ve aralarında iletişim yoktu.

Büyük localar arasında ise tek bir çekişme konusu vardı.

Bu konunun bir anayasa maddesi olduğunu mu sanırsınız? Hayır, o değil.

Her ikisi de Masonluğa kendisinin egemen olduğunu ileri sürüyordu; hem sadece İngiliz Masonluğuna değil, genel olarak Masonluğun bütününe.

Demek ki bölünmenin asıl gerekçesi, üstünlük ve egemenlik sorunuydu.

*** * ***

Ritleri bir yana bırakıp konuya sadece büyük localar açısından bakacak olursak; Fransa'daki masonlar, İngiltere'deki bölünmeyi kaygıyla izliyordu. İngilizler için üzüldüklerinden değil, *"Ya bu yangın bize de sıçrarsa!"* diye...

Nitekim korktukları başlarına geldi. Fakat İngiltere'deki gibi değil; başka bir nedenden ötürü ve bambaşka bir biçimde...

Bu kitabın **"İskoç Masonluğu"** başlığını taşıyan bölümünde, Clermont Kontu'nun büyük üstat olarak Fransa'daki büyük locanın iç işleriyle öyle pek ilgilenmediğine, kendisini temsil etmek üzere önce Christophe-Jean Baur, sonra da Lacorne adlı birini genel vekil olarak atadığına değinmiştik.

Büyük üstat ortadan çekilince, Fransız masonlar arasında da sürtüşme başladı. "Lacorne'dan yana olanlar" ile "Lacorne'a karşı olanlar" denebilecek tarzda birbirine karşıt iki cephe belirdi. Clermont Kontu, bu soruna bir çözüm getirebilmek amacıyla Lacorne'u görevden alıp, yerine

Chaillon de Jonville adlı bir başkasını getirdi. Bu değişiklik, durulmayı sağlaması bir yana dursun, iyiden iyiye karmaşa doğmasına yol açtı.

Fransa Büyük Locası'nın 1766 yılında düzenlenen olağan genel kurul toplantısında, Lacorne ile Jonville'den yana olan karşıt gruplardaki masonlar birbirine girip, kıyasıya, tekme yumruk kavga etti. Yaralananlar oldu.

Kolluk güçleri olaya el koydu.

Fransa Büyük Locası resmen kapatıldı.

1771 yılında Clermont Kontu öldü.

Lacorne ile yandaşları bundan yararlanıp, **"Grande Loge Nationale de France"** *(Fransa Ulusal Büyük Locası)* adı altında yeni bir büyük loca kurdu. Büyük üstatlığa **Chartres Dükü Louis Philippe**'i getirdiler. İki yıl sonra da bu örgütün adını **"Grand Orient de France"** *(Fransa Büyük Doğusu)* olarak değiştirip, Masonluğun tarihinde ilk kez birbirinden farklı ritlerde çalışan locaları aynı çatı altında topladılar.

Lacorne'a karşı çıkarak Chaillon de Jonville'e bağlı kalanlar da hemen kendi aralarında örgütlendi ve **"Grande Loge de Clermont"** *(Clermont Büyük Locası)* adı altında bir diğer büyük loca kurdu.

Şimdi 1780'li yıllara giriyoruz...

Aydınlanma Çağının kendini iyice belli etmeye başladığı Fransa, düşünce akımları bakımından âdeta kaynıyordu. İşte tam o sıralarda, Avrupa'da Masonluktaki birçok ritin yanı sıra bir de **"Illuminati"** diye anılan fraksiyonlar doğdu.

Günümüzde kitapçıların "çok satan" raflarında yer alan, çoğu roman ya da kurgu niteliği taşıyan birtakım yapıtların etkisiyle, "Illuminati" konusu hayli güncellik edinip dillerde dolaşır oldu. Bu konu üzerine bilir bilmez, olur olmaz sözler edilir oldu. Bu nedenle biz de o konuya başlı başına bir bölüm ayırdık; sonra geleceğiz.

Büyük Fransız Devrimi

Fransa'da şu sözünü ettiğimiz iki büyük loca, aralarında durmadan itişip kakışarak 1789 yılındaki Büyük Fransız Devrimi'ne kadar geldi.

Fakat buradaki sürtüşme İngiltere'deki gibi sadece büyük localar arasında değildi. Ülke çapında, krallığı devirip yerine bir cumhuriyet rejimi getirmeyi, barış yoluyla olmazsa kaba güç kullanmayı öngören bir eylem hazırlığı vardı. Fransa'daki masonlar da bundan payını alıyordu.

"Masonlukta politika yapılmaz." diye bir kural hatta bu kurumun kendine özgü anayasasının bu bağlamdaki yasaklamayı perçinleyen bir maddesi bile var. Bu kural, Masonluğun kuruluşu sırasında konmuştu ve ilk anayasa Fransa'da da benimsenmiş olduğu için orada da geçerliliğini sürdürüyordu.

Boş lâf!...

Şimdi Fransa'da bu kural, hemen hiçbir masonun umurunda bile değildi.

Localar, tam anlamıyla politikanın içine gömülmüştü.

Masonlar bir yanda dursun, bazı localar, tüm üyeleriyle birlikte krallıktan, bazıları ise gelecek için umut bağlanan cumhuriyetten yanaydı.

Cumhuriyet ve demokrasi gibi kavramlar, ansiklopedik bilgi olarak öteden beri bilinirdi ama gelişigüzel dile getirilip olur olmaz kullanılamazdı.

Fakat şimdi dünya yüzünde ilk kez, monarşiye karşı özgürlük ve ulusallık bilinci konuyor, halkın buna sahip çıkması öneriliyordu.

Bu hazırlıkların ardından patlayan Büyük Fransız Devrimi, Fransa'ya özgü kalmadı. Bunun Avrupa'da yarattığı yeni akım, birçok ülkeye yayıldı. Oluşumunda, Amerika Birleşik Devletleri'nin 1776 yılında İngiliz egemenliğine karşı bağımsızlık ilân edişinin de etkisi vardır.

*** * ***

Kimi yazarlar, mason örgütlerini, her yerde devrim *(ihtilâl)* yapmakla suçlar. Bu suçlamalardaki temel benimseyiş, "devrim" olayının her bakımdan kötü olduğudur. Aslında Masonluğa birçok suçlama yakıştırılır; "devrimcilik" de zaten kötü bir şey olarak görüldüğü için, bu yakıştırmalara eklenir. Bu savların en belirgin kanıtı olarak da Büyük Fransız Devrimi gösterilir.

Büyük Fransız Devrimi'nin gerek Fransa gerekse diğer Avrupa ülkelerinin tümü hatta insanlığın bütünü için iyi mi yoksa kötü mü olduğu, apayrı bir tartışma konusudur. Fakat masonların, Büyük Fransız Devrimi'nde taşımış olduğu role de bakmak gerekir.

Önce Masonluğa karşıt yazarların, Büyük Fransız Devrimi'ni masonların gerçekleştirdiğine ilişkin savlarının kanıtı diye gösterdikleri noktaya değinelim. Şöyle denir:

*«Bu devrimin sloganı olan **"Özgürlük-Eşitlik-Kardeşlik"**, Masonluğun temel ilkelerini oluşturmaktadır. Bu da Masonluğun bu devrim ile yakın ilişkisi olduğunu açıkça ortaya serer.»*

Burada bir mantık çelişkisi var... Şayet devrimcilik kötüyse, dolayısıyla Büyük Fransız Devrimi de kötüyse, bu slogan da kötü olmalıdır. Özgürlük de, eşitlik de, kardeşlik de kötü şeyler sayılmalıdır. Hele bunların üçünün bir araya getirilmesi, kamuoyunun indinde kötülüğü üçe katlar. O zaman masonlar bunları niçin açıkça «İşte bizim ilkelerimiz bunlardır.» diyerek ortaya sersin ki!...

Bu üçlemenin dünya yüzündeki bazı mason kuruluşlarınca bir temel ilkeler özdeyişi olarak kullanıldığı doğrudur. Fakat bunu ille Büyük Fransız Devrimi ile bağdaştırmak yanlıştır. Bu üçlemenin, Fransa'daki bazı mason localarında 1746 yılında kullanılmış olduğu görülüyor. Fransa'daki masonlar arasında kimileri, o sırada bu kurumu Stuartistlerin emellerine hizmet etmekten sıyırıp, yeni bir kimlik arayışına yönelmiş.

Bu ilkelerin, Fransa'da bir ulusallık bilinci yaratılmasına katkı sağladığı söylenebilir. Fakat devrim hazırlığına girişilmesine daha en az kırk yıl vardır.

Bu ilkeleri başka birçok kuruluş kullanmıştır; günümüzde de kullanmaktadır; aralarında bir ön yargı ile Masonluğa karşı olanlar bile vardır. Bu durumda onlar da mason, onlar da devrimci, onlar da kötü mü olur?

Konuyu böyle irdelemek, Masonluğa yapılan saldırılara karşı bu tarz bir tutumla yanıt vermek polemik yapmak sayılır. Burada ne kurumsal boyutta Masonluğu ne de bireysel boyutta masonları savunuyoruz. Aksine yer yer açık noktalarını ortaya döküp eleştiriyoruz. Fakat Masonluğu ve masonları ille de eleştirmiş, dahası ille de kötülemiş olmak amacıyla iler tutar hiçbir yanı olmayan iddialar ileri sürmenin hiçbir anlamı yok.

Fransız Frangına bakalım. Günümüzde öyle bir para kalmadı. Yerine Avrupa Birliği'nin genel para birimi olan Euro geçti. Ondan önce ise Fransız madenî paralarının üzerinde "Liberté Egalité Fraternité" *(Özgürlük Eşitlik Kardeşlik)* diye bir yazı vardı. Aşağıda bunun bir örneğini görüyoruz. Bunu da evirip çevirip Masonluğa bağlamak mı gerekir?... Öyle bir bağdaştırma yapılırsa, Fransa ile Masonluğu özdeş tutmak gibi saçma sapan bir tasarlamaya girilir.

Benzer sözler, 1 dolarlık Amerikan banknotu için de söylenmiştir. Arka yüzünde "içinde bir göz bulunan eş kenar üçgen" biçiminde bir figür vardır. Aynı düzenleme, bir simge olarak "Illuminati" adlı kurumda da, Masonlukta da görülür. Bu benzerlikten yola çıkılıp, bunun üzerinde o kadar çok bağdaştırıcı yorum yapılmıştır ki... Bu konuya daha sonra gireceğiz.

*** * ***

Fransa'daki kimi masonların Büyük Fransız Devrimi ile olan ilgisi yadsınamaz. Fakat bu, Masonluğa karşıt yazarların dediği gibi değildir ve Fransa'daki Masonluğun tümüne genelleştirilemez.

18. yüzyılın son çeyreğinde, Fransa'da yakında birtakım önemli olaylar doğacağını işaret eden kıpırdanmalar başladığında, bazı localardaki masonlar özdeş politik görüşü paylaşıyordu ama locaların çoğu, bu bakımdan bağdaşık bir yapıya sahip değildi. Aynı locada "kralcı" olanlar da vardı, "cumhuriyetçi" olanlar da… İkide bir tartışıyorlardı; hem sadece özel buluşmalarında değil, loca toplantılarında bile... Bundan ötürü birbirlerine düşüp, kafa göz yararak kavga edenler bile oluyordu. Bir loca tümüyle belli bir görüşü, bir diğeri karşıt görüşü benimsiyorsa, kavgalar âdeta çatışmaya dönüşüyordu.

Ayaklanmalar başlamadan önce birçok cumhuriyetçi mason, krala karşı düzenlenen komplolarda yer aldığı gerekçesiyle tutuklandı; alelacele yargılanıp giyotin ile idam edildiler. İşin ilginç yanı, bu idam makinesini çağın tekniğine göre yeniden projelendiren Dr. Joseph Guillotine de masondu.

Devrim ertesinde iş tersine döndü. Bu kez "kralcı" olduğu bilinen masonlar, diğer soylu ve aristokratlarla birlikte giyotine gitti. Fransa Büyük Doğusu'nun o sıradaki büyük üstadı Orléans Dükü Louis Philippe kaçıp saklanmıştı. 1793 yılında yakalandı ve giyotinin altına yatırıldı. Şayet Auguste de Grasse-Tilly kaçmamış olsaydı, onun da sonu giyotinde biterdi.

Masonluğa karşı "devrimcilik" suçlamasını ortaya koyup, Büyük Fransız Devrimi'ni buna örnek olarak gösterenler, şu son iki paragrafta değindiğimiz olaylardan hiç söz etmez. Acaba bilmediklerinden ötürü mü?

Bu olaylar, Masonluğun kurumsal boyutta Büyük Fransız Devrimi ile herhangi bir bağlantısı olmadığını gösterir. Olsaydı, bu devrimi masonlar gerçekleştirseydi, herhalde devrimin ertesinde Fransa'da bir "mason egemenliği" doğardı. Oysa bu olayların etkisiyle Fransa'daki mason localarının tümü ya kapanmış ya dağılmış.

Bu devrim belki Fransa halkına, belki Avrupa'ya ve insanlığa yarar getirdi ama Fransız Masonluğuna hayli zararı oldu. Mason localarının Fransa'da sanki önceden hiç yokmuş gibi yeni baştan kurulması gerekti.

Şu halde Büyük Fransız Devrimi'nin oluşmasında masonların hiçbir payı olmadığı söylenebilir mi?

Hayır!... Krala karşı cumhuriyetçi tutumlu masonlardan da söz ettik. İşte onlardan kimileri, sadece eğilim bakımından cumhuriyetçi olmakla kalmayıp, bu devrimde açıkça etkin rol oynamıştı. Hatta burada mason olduğu bilinen birkaç ünlü kişiden söz edebiliriz. Örneğin, devrimin öncülerinden Maximilien Robespierre… Honore-Gabriel Riquetti Comte de Mirabeau… Bu gibi kişilerin adları saymakla zor biter. Özellikle bu ikisi en çok duyulmuş olanları.

Ancak masonların kitap ya da ansiklopedilerinde bu kişilerin adı pek geçmez. Bu da pek doğal çünkü hiçbirinin Fransa Büyük Doğusu'nda önemli bir yeri yoktu. Masonluk bakımından her biri sadece "sıradan" bir masondu, o kadar... Yapmış oldukları işleri de bir mason örgütü adına yürütmemiş, sadece birer yurtsever niteliğiyle inanarak bağlandıkları bir ulusal ülküyü gerçekleştirmeye çalışmışlardı.

*** * ***

Aslında Büyük Fransız Devrimi'nde doğrudan yer almış kişilerden çok, bu devrimin dünya görüşünü kuranlardan söz etmek gerekir.

Çünkü bu devrimin en önemli başarısı, monarşiyi yıkıp yerine cumhuriyeti getirmek değildir. Monarşiyi izleyen bir cumhuriyetin karşı karşıya geldiği en büyük zorluk, yeni rejimin yaşatılabilmesidir.

Nitekim Büyük Fransız Devrimi'nin ardından Napoléon Bonaparte, 1804 yılında imparatorluğunu kurdu. On yıl sonra imparatorluk çökertildiğinde, yine krallığa dönüldü. Fransa, ancak 1848 yılındaki ikinci devrimden sonra cumhuriyeti yakalayabildi, Bunu sağlayan, 1789 devriminin getirdiği yepyeni düşünce yapısıydı. Sonra tekrar krallık, tekrar cumhuriyet...

Bu bağlamda herkesten önce akla Aydınlanma Çağının ünlü Fransız düşünür ve yazarlarından asıl adı François Marie Arouet olan **Voltaire** gelir. Devrimden on yıl kadar önce ölmüş

olmasına karşın, Fransız kafa yapısına getirdiği olağanüstü etki göz ardı edilemez. Ona, yaşamlarında geçinememiş olsalar da İsviçre asıllı **Jean-Jacques Rousseau** da eklenebilir.

Voltaire öylesine geniş yürekli bir adamdı ki, Rousseau'ya yazmış olduğu bir mektuptaki şu sözü dillere destan olmuştur:

«Düşüncelerinin hiçbirine katılmıyorum. Fakat onları savunabilmen için sana elimden gelen her desteği vermeye hazırım.»

Aydınlanma Çağından ve o dönemin aydınlanmacılarından söz ettiğimizde konu bizi yine "Illuminati"ye getirir.

*** * ***

Büyük Fransız Devrimi, Masonluktaki durum bakımından en çok İngiliz Masonluğu'na yaradı. Fransa'daki İskoç Masonluğu ile Fransız Masonluğu, ikisi birden ortadan kalkmıştı. İngiliz Masonluğu, dünya yüzünde tek egemen otoritesi olduğunu kabul ettirebilmek bakımından bu fırsatı kullanmalıydı.

Fakat onun da bir sorunu vardı; bölünmüşlüğü sürmekteydi. Demek ki, bir an önce kendi içinde birlik ve bütünlük sağlamalıydı.

Bu bağlamdaki ilk girişimlerden sonuç alınamadı. Olmuyordu. Sonunda bir çıkar yol bulundu. İngiltere'deki iki büyük locanın başına Kral 3. George'un oğulları **Sussex Dükü Augustus Frederick** ile **Kent Dükü Edward** getirildi. Böylece 1813 yılında, Masonluğun İngiltere'deki bölünmüşlüğü sona erdirilip, **"United Grand Lodge of England"** *(İngiltere Birleşik Büyük Locası)* adı altında olmak üzere yeni bir büyük loca kuruldu.

Masonların kitaplarında, bu birleşimin Napoléon Bonaparte'ın İngiltere'ye karşı büyük bir tehlike oluşturması nedeniyle ülkede her bakımdan ve her kurumda birlik ve bütünlük oluşturma gereği üzerine gerçekleştiği yazılmış... Politikanın ötesinde askeri bakımdan bundan nasıl bir yarar umulduğu ise belirtilmemiş. Çünkü bu birleşme olayının aslında Napoléon Bonaparte ile değil, Fransa'daki mason localarının ortadan kalkışıyla bağlantısı var.

Nitekim Amerika'da Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin ikinci yüksek konseyi kurulurken, aynı tarihte olduğuna dikkat edilerek, bunda İngiltere'deki Masonluğun birleşmesinin de etkisi olup olmadığı sorgulanabilir.

Düzmece Belgeler

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Amerika'daki kurucusu sayılan Auguste de Grasse-Tilly'nin, 1802 yılında Charleston'dan ayrılırken niyeti, yurduna dönmeden önce bir süre Antiller'de kalıp orada da bir yüksek konsey kurmaktı. Bunun için, Charleston'daki yüksek konseyden bir yetki belgesi almıştı. Fakat orada bu işin pek uzun süreceğini görünce caydı. Almış olduğu yetki belgesini, Fransa'da bir yüksek konsey kurmak üzere kullandı.

Aslında bu olay biraz anlamsız görünüyor. Sanki ilk yüksek konseyin kuruluşunu başlatan kendisi değilmiş de bir başkasıymış, sanki ritin 33. derecesinde bulunan bir mason istediği zaman istediği yerde ritin anayasasının kendisine verdiği otomatik yetkiyi kullanıp yeni bir

yüksek konsey kurmak üzere başkalarını da bu dereceye getiremezmiş gibi... Fakat Grasse-Tilly her nedense ritin anayasasının kendisine verdiği otomatik yetkiyi kullanmamış.

Yoksa o tarihte öyle bir yetki yok muydu?

Fransa'ya ulaştığında, bu işin orada çok daha zor olacağını gördü. Daha önce bu ülkede Yetkinleşme Riti'nin yüksek derecelerinde çalışan binlerce mason vardı. Şimdi ise, simgesel derecelerde çalışan locaların üyelerinin bile sayısı pek azdı. Çoğunluğu da genç ve deneyimsiz masonlar oluşturuyordu.

Hemen umudunu yitirmedi. Caymadı. Amerika'da iken de aşağı yukarı aynı ortamda bir uğraşı vermişti.

Aynı şeyi bir kez de Fransa'da yaptı.

Sonunda, 1804 yılında Fransa Yüksek Konseyi'ni kurmayı başardı.

*** * ***

Fransa'daki ilk yüksek konsey kurulduktan bir süre sonra, ortaya o güne kadar pek kimsenin aklına gelmemiş bir soru atıldı:

«Ritin 1786 tarihli anayasası nerede?... Kapsamında neler var?»

Ortada böyle bir belge yoktu. Sadece olduğu söyleniyordu, o kadar... Fakat bu birçoklarını tatmin etmiyordu. Devir değişmişti. Şimdi artık masonlar, eskisi gibi kendilerinden daha yüksek derecede olanların her dediğine gözü kapalı inanarak boyun eğmiyordu. Sorguluyorlardı.

1834 yılında ortaya bir belge çıktı: Prusya Kralı 2. Friedrich'in Latince olarak yazılmış bir buyruğu ile Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin 1786 yılında düzenlendiği ileri sürülen anayasası… Bir de bu anayasanın eki olan tüzükler…

Bu belgede şöyle deniyordu:

"Biz, aşağıda imzaları bulunan Egemen Büyük Genel Denetçiler, yukarıdaki belgeleri, 1 Mayıs 1786 tarihli Büyük Yasaları ve eklerini, tarikatın arşivlerinde dikkatle ve bağlılıkla korunmuş, hiç bozulmadan saklanmış olan resmi belgeleri inceledik ve kopyalarını çıkardık."

Özgün olmayıp, aslından çıkarılmış bir kopya olduğu anlaşılan bu belgeyi, o tarihte adları iyi bilinen dokuz kişi imzalamıştı.

Buna göre; "özgün belge"(!) 2. Friedrich'in bildirgesiyle başlamaktaydı. 2. Friedrich, bunu 1 Mayıs 1786 tarihinde imzalayıp, mühürlemişti.

Bu belgede bir yüksek konseyin varlığından söz ediliyor ve 2. Friedrich ile birlikte bu konseyi oluşturan sekiz Alman asıllı kişinin adları belirtiliyordu. Ancak bu sekiz kişiden dördünün adı okunamamış, bu durum yani adların okunamadığı çıkarılan kopyada belirtilmişti.

1786'da gerçekten de böyle bir yüksek konsey var idiyse, 1801 yılında Charleston'da kurulan yüksek konsey niçin bu ritin ilk yüksek konseyi olarak niteleniyor?... O yüksek konsey, herhangi bir kişiye başka bir yerde yüksek konsey kurmak üzere bir yetki belgesi vermiş mi?... Vermişse, böyle bir belge neden daha önce ortaya çıkmamış?

Kimileri, bu yüksek konseyin başka bir yerde bir diğer yüksek konsey kurulması için herhangi bir yetki belgesi vermediğini belirtip, bunun gerekçesini o sıralarda Büyük Fransız Devrimi'nin patlamasına bağlar.

Buna nasıl olur da inanılabilir!... Paris neresi, Berlin neresi?... Büyük Fransız Devrimi'nin oluşumu başta Paris olmak üzere Fransa'da, Almanya'da değil ki.

Kaldı ki, özgün olduğu söylenen o belgeye bakılırsa; Berlin'de bir yüksek konsey kurulmuş. Bu konseyin daha sonra ne yaptığı, etkinliğini sürdürüp sürdürmediği, sürdürmediyse neden sürdürmediğine dair hiçbir açıklama yok. Niçin kendisine bağlı olarak çalışması gereken yüksek derece birimlerini oluşturmadığı da bir diğer bilmece…

Bu belirsizlikler üzerine, ister istemez şöyle bir kanıya varılıyor:

Demek ki aslında öyle bir yüksek konsey yoktu.

Bu kadarla kalsa iyi!... Anlaşılan bu belgeleri Prusya Kralı'nın onayına sunmak üzere düzenleyenler, kendilerine topluca "yüksek konsey" demiş. Fakat hiç etkinlik göstermemiş. Eğer Prusya Kralı 2. Friedrich'in bu yasaları hazırladığı ya da onayladığı, Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'ndeki ilk büyük komandör olduğu benimsenirse; ancak şöyle bir açıklama yapılabilir:

"2. Friedrich, bu yeni riti işlevsel olarak çalıştırmaya girişemeden öldü. Bu nedenle her şey ortada kalakaldı. Auguste de Grasse-Tilly'den önce hiç kimse bu işi başlatmak için kendini yetkili göremedi."

Aslında tüm bu anlatım ve açıklamalar *"göle maya çalmaya çalışmak"* gibi bir şey... Hepsi, açıkça düzmece birtakım belgeler hazırlandığını gösteriyor.

*** * ***

Özgün olduğu söylenen belgenin kopyasını çıkaranlar, okunamayan imzalar için, bunların özgün belgenin pek çok kez sürtünme ya da deniz suyu gibi etkenler nedeniyle okunamaz duruma gelmiş olduğundan ileri geldiğini söylemiş.

Demek "sürtünme"... Sanki 1786 yılından 1834 yılına kadar geçen sürede hiç kimsenin görmemiş olduğu şu belge, elden ele dolaşmış da, birileri bir yere sürtmüş. (!) Hatta bir de "deniz suyu etkisi"... Nerede?... Berlin'de. (!)

Hani bu belge Amerika'da ortaya çıkmış olsa; geminin yolda fırtınaya tutulduğu, kamaralara kadar her yerin su altında kaldığı, böyle bir olasılık düşünülmemiş olduğu için belgenin iyi korunamadığı söylensin...

Böyle bir şey denmiyor. Bu belgenin Amerika'ya gitmiş olduğuna dair hiçbir söz edilmiyor.

Varsayalım ki, özgün olduğu söylenen bu belge gerçekten çok yıpranmış.

Peki ama nasıl olmuş da, biri "yasalar", diğeri "ekler" bölümü olmak üzere birbirinden ayrı iki parşömende geçen imzalardan hep aynı dört kişinin adı okunamaz hale gelmiş?

Olacak şey değil!

Bu işin doğrucası şöyle olabilir mi acaba?

Bu özgün ilk kopya olduğu söylenen belge düzenlendikten sonra, birisi, burada yer alan imzalardan dördünün uygun olmadığını belirterek, bunların silinmesini istemiş. Yeniden düzenlenip, başka uyduruk imzalar atılması yerine, istendiği gibi yapılmış. O dört imza silinmiş.

Ancak bu olgu, özgün olduğu söylenen bu belgenin gerçekten de "özgün" olması olasılığını çok yükseltiyor. Belki bu olgu, "belgenin özgünlüğünün kanıtı" bile sayılabilir.

Fakat **1834 tarihli bir özgün belge**; 1786 değil.

Aslının 1786 tarihli olduğunu ileri sürmüş olan masonlar yalan söylemiş. Bu açıkça belli.

*** * ***

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin Anayasası'nın 1786 yılında düzenlenmediğini, dolayısıyla ritin de aslında o tarihte kurulmadığını, Prusya Kralı 2. Friedrich ile de ilgisinin olmadığını, bunların sonradan öyleymiş gibi gösterilmesine çalışıldığını ortaya seren bir başka gösterge daha var:

Ritin Anayasası uyarınca her ülkede bir tek yüksek konsey kurulabilir. Gerçi sonradan Masonlukta oluşan bölünmelerin sonucunda birçok ülkede en az iki yüksek konsey kurulmuş ama hiç olmazsa 19. yüzyıl boyunca bu kural geçerli tutulmuş.

Ancak Anayasa'da bu bağlamda bir de istisna var. "Amerika'da iki yüksek konsey kurulabilir." deniyor.

1786 yılında kurulan, gelecekteki gelişimi belirsiz bir girişimde, sadece Amerika için böyle bir istisna konmasının ne gibi bir gerekçesi olabilir?

Hiçbir gerekçesi yoktur... Ritin Anayasasının asıl tarihi bundan sonradır. Çünkü 27 yıl sonra İngiliz Masonluğu'nun kendi içindeki bölünmüşlüğünü giderip, birlik ve bütünlük sağlayacağını, aynı tarihte Amerika'da ikinci yüksek konseyin kurulacağını bir Tanrı bilir, bir de olsa olsa kâhinler söyler. Bu Anayasa'yı hazırlayanlar, kâhinlere de danışmış olmasa gerek.

Bu Anayasa'nın Amerika'daki ilk yüksek konseyin kuruluşundan sonra düzenlenmiş olduğu şuradan da belli: Charleston'daki ilk yüksek konseyin ilk büyük komandörü Auguste de Grasse-Tilly, bir başka yerde bir diğer yüksek konsey kurabilmek için ilk yüksek konseyden bir yetki belgesi alma gereğini duymuş. Demek ki ilk yüksek konsey, bir başka yerde bir diğer yüksek konsey kurulabilmesi için kendisinden yetki alınmasını öngörmüş.

Oysa bu, Anayasa'nın ilgili maddesiyle çelişkili... Demek ki o madde, ritin hızla gelişip yaygınlaşabilmesi için sonradan öyle düzenlenmiş. Amerika'da zaten iki yüksek konsey

kurulmuş; Amerika Birleşik Devletleri'nin o tarihteki eyaletlerini "kuzey" ve "güney" olarak ayırıp paylaşmışlar. Dolayısıyla, zaten var olan bu gerçek değiştirilemeyeceği için, ritin anayasasına da yansıtılmış.

Tüm bu ayrıntıların ne önemi var?

Aslında günümüzde pek önemi yok.

Çünkü bu ritin anayasasının her ülkede tek yüksek konsey olabileceğini öngören kısıtlayıcı maddesi daha sonra zaten yürümez, uygulanamaz olmuş. Bir ülkede nasıl Masonluğun ilkeleri ile çalışma yöntemleri bakımından aralarındaki uyuşmazlıkları bir türlü gideremeyen masonlar ayrı ayrı büyük localar kurmuşsa, aynı nedenden ötürü Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nde de ayrı ayrı yüksek konseyler kurmuşlar. Amerika'daki iki yüksek konseyin özgün coğrafi yerleşimi de sonradan sözde kalmış. Dolayısıyla günümüzde bazı eyaletlerde birbirinden farklı yüksek konseylere bağlı olarak çalışan yüksek derece birimleri var. Bu iki yüksek konseyin de çalışmaları arasında farklar oluşmuş. Biri daha gelişimci bir tutum takınmış, diğeri daha tutucu kalmış.

Nitekim Türkiye'de de bu ritin iki ayrı yüksek konseyi olduğu görülüyor.

Fakat bu anlattıklarımız şu bakımdan çok önemli: «İşte bunlar bu ritin özgün belgeleridir.» diyerek ortaya konan kâğıtlar üzerinde düzmece işler yapılmış. Yalan söylenmiş.

Bunu yapan da masonlar.

Bu böyle olunca, diğer sözlerinin doğru olduğuna nasıl güvenilebilir?

Gerçi bunun farkına varan mason yazar ve araştırıcılar da olmuş. Burada yazıp dökmüş olduklarımıza benzer sözleri onlar da etmiş. İçlerinden hiçbiri çıkıp, o açık yürekli masonların yazdıklarını çürütmeye kalkışmamış.

Çünkü takke düşmüş bir kere, kel görünmüş.

Sonrası sadece *"Bunları çok fazla didiklemeyin, ne olur!"* diye ricalar.

*** * ***

Bu olaylar, 1960'lı yıllarda Paris'teki Milli Kütüphanede bulunmuş olup, daha önce değindiğimiz, daha sonra da gündemimize girecek o "Gizli Dosyalar" denilen belgelerde yer alan bilgileri araştırmaya çalışanların karşılaştığı durum gibi... Bilgisine başvurulabilecek hiç kimse kalmamış. Nitekim 2. Friedrich de, yayımladığı ileri sürülen buyruğu ve bu ritin anayasasının varsayımsal tarihinden üç buçuk ay kadar sonra ölmüş.

Tarih, kimilerinin dediği gibi yinelemelerden oluşmaz ama benzer birçok olayla doludur. Birtakım kişiler, tarihte görülmüş bir olayın benzerini bir kez daha yaratmış, yalan dolanlarıyla geniş kitleleri kandırmış, bundan ya kendileri ya destekçisi oldukları başkaları hesabına çıkar sağlamış; Siyonistler gibi...

"Kurunun yanında yaş da yanar." dendiği gibi, kimi masonların da art niyetle benzer yapıp etmelerinin faturası, çoğunluğunun dürüst ve iyi niyetli olup olmadığına bakılmaksızın topluca tüm masonlara çıkarılmıştır.

Bu işi yapan masonların yalan söylediği bellidir. Ne yazık ki diğerleri de yalancı sayılmıştır.

Deus Meumque Jus

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nin anlattığımız belgesini hazırlayan masonlar, "Deus Meumque Jus" diye bir terim kullanmış. Sonra da bu terim, ritin özdeyişlerinden biri haline gelmiş.

Bunun ne anlama geldiği, masonlar arasında öteden beri tartışılır.

Latincedeki sözlük anlamı bakımından dilimizdeki karşılığı "Tanrı ve benim hakkım" oluyor.

Bu özdeyişin 18. yüzyılda Prusya Kralı 2. Friedrich tarafından kurulan Birleşik Alman Ordusu'nun bir dövizinde geçtiği bilinir. Fakat öyle oluşu bu ritin onun çıkardığı bir buyruk üzerine kurulduğunu kanıtlamaz.

Kaldı ki, tarihte birçok kralın da kendi malı olduğuna inandığı bir yeri ele geçirmek üzere giriştiği bir savaşta bu deyişi dile getirmiş olduğu görülür.

Örneğin İngiltere Kralı Richard, Üçüncü Haçlı Seferi ertesinde uzun süre tutsak kalıp sonunda yurduna dönebildiğinde, yokluğundan yararlanan Fransa Kralı 2. Philippe'in Normandiya'daki Gisors Kalesi'ne el koymuş olduğunu öğrenince öyle kızmış ki, «Deus Meumque Jus.» diye bağırarak Gisors'a yürüyüp kaleyi geri almış.

İlk haçlı seferinin sonunda, Godfrey de Bouillon Kudüs surları üzerine çıktığında, gene böyle, «Deus Meumque Jus.» diye haykırdığı söylenir; Kudüs'ün kendi malı olduğuna inandığı için...

1688 yılında İngiltere'den kovulmuş ya da kaçmış olan 2. James Stuart da aynı sözü etmiş Birleşik Krallık tahtı için… Sonradan Stuartistlerin ve tarihteki ilk İskoç ritini kuranların derdi de o değil miydi zaten!

Kimileri, Siyon Örgütü'nün de, bu özdeyişi, Fransa Krallığı'nın aslında Merovenjlerin hakkı olduğunu vurgulamak üzere kullandığından söz eder.

*** * ***

Şu işe bakın!... Masonluktaki Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti'nden söz ederken bile Siyon Örgütü'ne değinmeden geçemiyoruz. Oysa Siyon Örgütü, daha bu rit ufukta bile yokken Masonluğun yakasını bırakmıştı. Prusya Kralı 2. Friedrich'in 1757 yılında bir "oldu bitti" ile ülkesinin üzerine konduğu **Charles de Lorraine**, Siyon Örgütü'nün büyük üstadıydı. Prusya Kralı, onu savaşta yenmişti ama ondan hep övgüyle söz ederdi. Nitekim 1761 yılında onu Töton Şövalyeleri Tarikatı'nın başına getirdi. Kimilerine göre, Eski ve Kabul Edilmiş Riti'nin kapsamında bir simge olarak **Töton Haçı**'nın da görülüşü bundan ileri gelir.

Avusturya-Macaristan İmparatoriçesi Marie-Theresa von Habsburg'un en küçük oğlu **Maximilan von Habsburg-Lorraine**, 1780 yılında amcasının yerine hem Siyon Örgütü'nün

hem Töton Tarikatı'nın büyük üstadı oldu. Sanata -özellikle müziğe- çok düşkündü. 2. Friedrich de sanatsız, hele müziksiz edemezdi. Ünlü besteleri bile vardır. Maximilian ile yakınlığı nedeniyle, Siyon Örgütü'nün o sıralardaki etkinliklerinden de pek uzak olmadığı düşünülebilir.

Ancak bunların hiçbiri, Prusya Kralı 2. Friedrich'in ne Siyonistler ne de Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti ile doğrudan bağlantısının bulunduğunu gösterir. Ritin anayasasını 1786 tarihinde onayladığını da kanıtlamaz.

* * *

Tarihçilerin, mesleklerinde benimsediği şöyle bir kural var:

"Özgün belge ortada olmayınca, ilk özgün kopyası özgün belge sayılır. Eğer ilk özgün kopya da yok olmuşsa, onun ilk kopyasına bakılır."

Suyunun suyu!... Kuşkusuz tarihçilerin başka çaresi yok.

Masonluktaki Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti de işte böyle bir temel üzerine kurulmuş. Günümüzde dünya çapında en yaygın rit niteliğini taşımayı koruyor. Bu rite uyarak çalışan masonların inandığı ve gözlerinde çok büyüttüğü tarihsel temel ise hiç sağlam değil. Aslına bakılırsa sağlam ama Avrupa'da benimsenmiş olduğu gibi değil.

Ortaya açık seçik olarak şöyle bir gerçek çıkıyor: 18. yüzyıl sonralarında Amerika'da çoğu Fransız asıllı olan masonlar, Yetkinleşme Riti'nin kapsamını yetersiz bularak, derecelerinin sayısını 25'ten 33'e çıkarmış. Adına hem "eski" hem "kabul edilmiş" sıfatını yerleştirmişler; çünkü eski olan İskoç ritinin üzerine kendi kabul ettikleri kural ve yöntemleri eklemişler. Bu rit sonradan Fransa'ya gelmiş. Orada mevcut duruma uyularak bir anayasa düzenlenmiş.

Masonların bu gerçeği neden kabullenemediği anlaşılabilir gibi değil. Bu bir Amerikan karşıtlığı eğiliminden kaynaklanabilir mi acaba? Yoksa Amerika henüz yeterince gelişememiş bir kıta sayıldığı, Amerikalı masonlar da öyle rit kurabilecek bir düzeye gelmiş olarak görülemediklerinden mi?

O tarihlerde Avrupalılar, burunları havada olarak öyle düşünmüş olsa da, Amerika'da kurulmuş olan bir mason ritini alıp Avrupalılaştırmışlar ve bunu ille de Avrupa'da kurulmuş gibi göstermeye çalışmışlar.

Eski ve Kabul Edilmiş İskoç Riti ile işimiz henüz bitmedi. Masonların 19. yüzyıldaki yapıp etmelerine geldiğimizde buna yine döneceğiz. Siyonistlerin bir kez daha Masonluk ile bağlantılı olarak nasıl ortaya çıktığını göreceğiz.

Fakat daha önce gelin biraz da şu "Illuminati" konusunu gözden geçirelim.

Sonraki Bölüm : İlluminati